

Motion till riksdagen

1989/90:Jo830

av Ivar Virgin och Sten Svensson (båda m)

Föreningar i insjöar och vattendrag

I proposition 1989/90:100 redovisar regeringen att naturvårdsverket inlett en revidering av sin tidigare framlagda aktionsplan mot havsföreningar och att verket fått regeringens uppdrag att påbörja arbetet med en strategi för god vattenkvalitet.

Enligt vår mening finns det nu ett behov att göra en djupgående miljöanalys av våra stora insjöar och vattendrag och ta fram en handlingsplan mot föreningarna där.

Behovet av en sådan handlingsplan understryks av att våra största sjöar, t.ex. Vänern, Vättern och Mälaren, förser stora delar av Sveriges befolkning med dricksvatten. Våra stora insjöar bör i handlingsplanen betraktas som delar i ett större område. För att studera alla miljörisker måste alla avrinningsområden som mynnar i sjöarna tas med.

Läckage från avfallshantering och utsläpp av kemikalier och metaller kan ge konsekvenser för livet i sjöarna. Kemiska ämnen som anrikas i näringskedjorna och som bryts ned mycket långsamt bör betraktas som särskilt allvarliga.

Det har på senare tid framkommit undersökningsresultat som visar att små mängder växtskyddsmedel läckt ut till vattendrag och sjöar. Framför allt om dessa ämnen har lång nedbrytningstid utgör de ett hot mot miljön. Det måste klargöras hur läckaget sker och därefter måste åtgärder för att skydda våra vatten vidtas.

Igenväxning av sjöar och vattendrag var ett miljöproblem som uppmärksammades på 1960-talet. Orsaken var framför allt utsläpp av fosfor från samhällen och industrier. En kraftig utbyggnad av reningsverk med fosforreduktion ledde till stora framgångar. Vattenkvaliteten förbättrades starkt.

I dag är utsläppen av kväve i centrum för intresset. I vissa sjöar kan kväve vara den tillväxtbegränsande faktorn även om fosfor normalt är det. Tillförseln av näringsämnen kan leda till algblooming, som kan ge besvärande lukt och smak åt vattnet.

En utbyggnad av reningsverken med kvävereduktion och en anpassad gödsel användning i jordbruket bör kunna vara verksamma medel för att minska kväveutsläppen.

Det luftburna kvävet från framför allt bilar bör minska när avgasreningen på våra personbilar får genomslag. Till hotbilden hör också nedfall i form av luftföreningar utöver kväve, främst svavel, kolväten och tungmetaller.

De miljörisker, som uppkommer i samband med sjötransporter på våra insjöar bör uppmärksammas i handlingsplanen. I handlingsplanen bör forskningsbehoven kartläggas. Forskningen bör kunna samordnas med den som föreslås i aktionsplanen mot havsföreningar.

Mot. 1989/90
Jo830

Handlingsplanen bör också underlätta tillämpningen av miljöskyddslagen genom att ge ett utökat kunskapsunderlag för beslut om utsläpps begränsningar m.m.

Denna handlingsplan bör tas fram i samband med det nu pågående arbetet i naturvårdsverket som regeringen anmält till riksdagen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet att utarbeta en handlingsplan mot föreningar i våra insjöar och vattendrag.

Stockholm den 24 januari 1990

Ivar Virgin (m)

Sten Svensson (m)

